

XI - XV

ғасырлардағы Иран
сәулет өнері

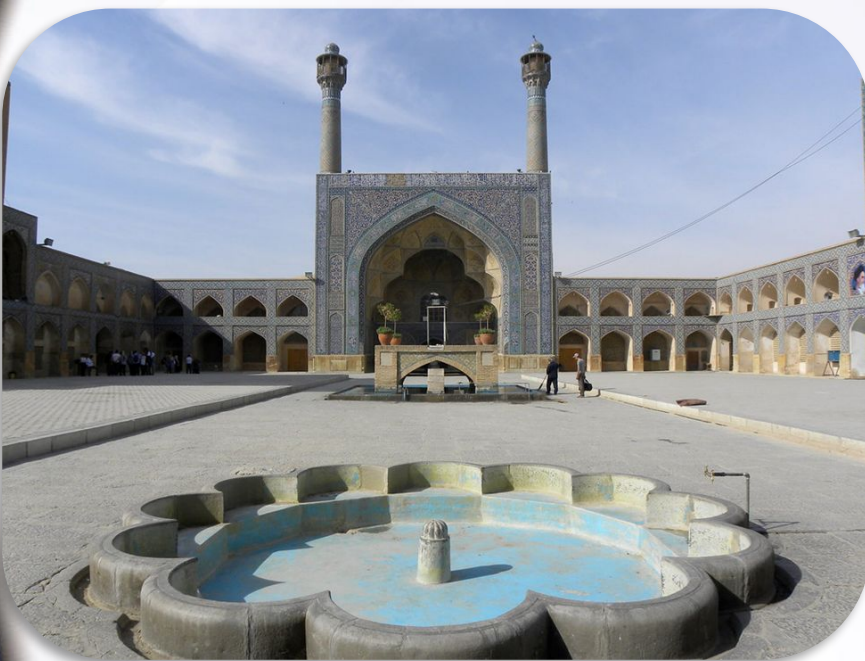
Иранның архитектуралық дәстүрлері әлемдегі ең бай дәстүрлер қатарына жатады. Парсылар сәулет өнерінде математиканы, геометрияны және астрономияны бірінші болып қолданды. Сонымен қатар, бірінші болып мешіттерде тәжі болатын жаппай күмбездер орнатты. Классикалық иран сәулет өнерінің негізгі ғимараттары - мешіттер мен сарайлар. Сонымен қатар, Иран көптеген құнды археологиялық қирандылар мен көне заманның сақталған архитектуралық нысандарының бірі болып табылады.

XII ғасырда. Иранның көптеген қалаларында ірі құрылыстар басталды

Иранның көрнекті орындарының арасында мешіттер ерекше архитектурасымен, таңғажайып симметриясымен және керамикалық және мозаикалық безендірілуімен ерекше орын алады.

Иранның ең әдемі мәдени ескерткіштерінің бірі - Ага Бузург екіқабатты мешіті, әрқайсысының өз ауласы бар. Мешіттің барлық архитектуралық формалары қатаң және симметриялы көрінеді. Галереялар екінші қабаттағы кіреберістің екі жағында орналасқан.

Жаңа типтегі ең маңызды ескерткіш Исфахан қаласындағы собор мешіті болып табылады, оған әр түрлі ғимараттар кіреді. Оның құрылысы 9 ғасырда басталған. шағын ғимараттан және 17 ғасырда аяқталды. Мешіттің жалпы ұзындығы 170 м, ені 140 м, үлкен пештақтармен безендірілген төрт айван мешіттің тікбұрышты ауласына ашылады. Арқа мен кірпіш қоймалары бар төртбұрышты тіректері бар намазханалар аула аркадының артында орналасқан. Исфахан соборы мешітінде 470-тен астам әр түрлі төбелер сақталған.

XIII-XIV ғасырлардағы монументалды сәулет өнері үшін. сәндік элементтің өсуі тән. Сәулет шеберлері ою-өрнекті тақырыппен және икемділікпен байыта отырып, қағып ою техникасын қолдануды жалғастырды. XIII-XIV ғасырлардағы мешіттерде. михрабтар алебастр оюларымен әшекейленген. Канондарға сәйкес, михраб тауашасы екіншісінде орналасқан бір немесе бірнеше сүйір доғалар түрінде түсіндіріледі.

Түсті безендірудің кең қолданысы басталды. Иранның жылтыр плиткалары белгілі. Әсіресе дизайн мен түстерге бай жұлдыз тәрізді және крест тәрізді тақтайшалар болды, олардан үлкен панельдер салынды.

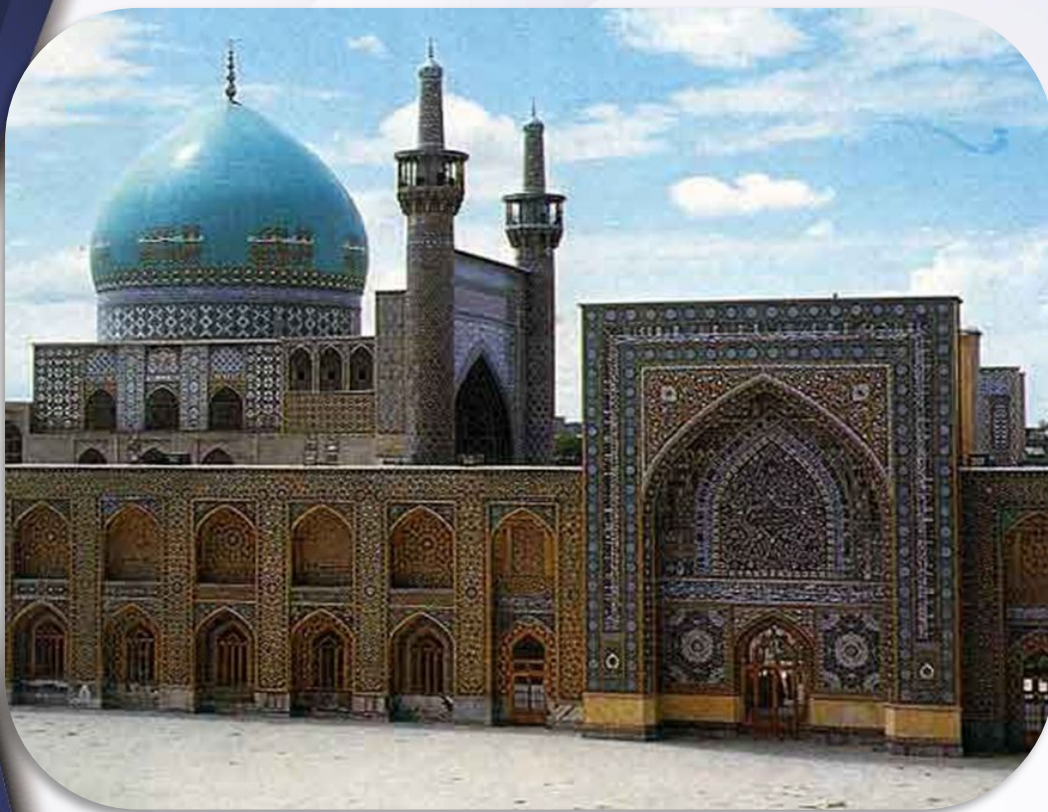
XIV ғасырдан бастап. түрлі-түсті безендіру ғимараттардың сыртында қолданыла бастады.

Жаңа техникалық және көркемдік әдістер пайда болды: сырлы кірпішті өрнекпен төсеу, керамикалық мозаика, боялған майолика.

XIII-XIV ғасырлардағы сәулет өнерінің жаңа сапалары. Иран сәулет өнерінің ең жақсы ескерткіштерінің бірі - Сұлтаниядағы Олжейту кесенесінде айқын көрініс тапты.

Гаухар-Шад
мешіті, 1405 жылы 15
ғасырдың әйгілі
сәулетшісі
Камамодин Шерази
салған.

Оның соңғы жұмыстарының бірі - 1440 жылы салынған Харгирдтегі медресе. Медресе 30 × 30 м өлшемді төртбұрышты ауланың айналасында топтастырылған үй-жайлардың теңдестірілген массасының таңғажайып үйлесімділігімен ерекшеленеді. Аудиториялардың күмбездері қиылысқан доғаларға тіреледі. Осы кезеңде шамдары айқын көрініп тұрған күмбездер Иран сәулетіне тән болды.

Назарларыңызға
рахмет!!!